

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

УДК 811.111'373.7+811.161.2'373.7

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-3-18>

Наталія ОДАРЧУК,

orcid.org/0000-0002-2647-2159

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри практики англійської мови

Волинського національного університету імені Лесі Українки

(Луцьк, Україна) *natalylutsk@gmail.com*

Анжеліка ТРУШКОВСЬКА,

orcid.org/0009-0000-1611-9688

студентка IV курсу факультету іноземної філології

Волинського національного університету імені Лесі Українки

(Луцьк, Україна) *anzhelika2002@ukr.net*

СЕМАНТИКО-СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ІЗ МУЗИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

У статті досліджено семантико-структурні особливості англійських та українських фразеологічних одиниць (ФО) із музичним компонентом (МК). Здійснено кількісний порівняльний аналіз лексичних одиниць на позначення музики та виявлено основні аломорфні та ізоморфні риси. Загалом із використанням п'яти лексикографічних джерел опрацьовано 200 ідіоматичних виразів (125 англійських і 75 українських).

У процесі дослідження розроблено семантичну класифікацію та розподілено всі фразеологічні одиниці на п'ять груп відповідно до типу музичного компонента в їхньому складі: «музичні інструменти або їхні частини», «музична термінологія», «результати («продукти») музичної діяльності», «дії та музичні процеси». Відмінності виявлено лише в п'ятій групі, яка в англійській мові описує категорію «музиканти», а в українській – «елементи музичної акустики». До кожної групи подано приклади найбільш уживаних фразеологізмів. Окрім того, представлено найпоширеніші лексичні одиниці на позначення музики, що беруть участь в утворенні ФО англійської (*tune, fiddle, note, song, to sing*) та української мов (*струна (струнка), пісня (пісенька), бубон, дудка*).

Наступний етап дослідження зосереджено на структурному аспекті та поділі фразеологізмів відповідно до типу та місця компонента в фразеологічній одиниці. Встановлено, що серед паттернів англійської мови домінують такі структурні моделі: «Дієслово + Іменник (МК)» і «Дієслово (МК) + Іменник», тоді як в українській – «Дієслово + Іменник (МК)» і «Прикметник/Іменник + Іменник (МК)». Окрім того, порівняльний аналіз дав змогу виявити аломорфну граматичну модель у системі англійської мови: «Іменник (МК) + Іменник», що пов'язано з особливістю англійського синтаксису – атрибутивними конструкціями.

Насамкінець зроблено висновок про структурну та семантичну схожість англійських та українських ФО з музичним компонентом. Виявлено лише декілька аломорфних рис в обох мовах. Окреслено перспективи для проведення подальших досліджень у цій галузі.

Ключові слова: фразеологія, фразеологічна одиниця, музичний компонент, семантичний аспект, структурний аспект, порівняльний аналіз.

Nataliia ODARCHUK,

orcid.org/0000-0002-2647-2159

Candidate of Philological Sciences,

Associate Professor at the Conversational English Department

Lesya Ukrainka Volyn National University

(Lutsk, Ukraine) *natalylutsk@gmail.com*

Anzhelika TRUSHKOVSKA,

orcid.org/0009-0000-1611-9688

Student of the 4th year at the Faculty of Foreign Philology

Lesya Ukrainka Volyn National University

(Lutsk, Ukraine) *anzhelika2002@ukr.net*

SEMANTIC AND STRUCTURAL PECULIARITIES OF ENGLISH AND UKRAINIAN PHRASEOLOGISMS WITH A MUSICAL COMPONENT: COMPARATIVE ASPECT

The article examines the semantic and structural peculiarities of English and Ukrainian phraseological units (PhU) with a musical component (MC). Quantitative comparative analysis of lexical units referring to music is carried out and the main allomorphic and isomorphic features are revealed. In total, 200 idiomatic expressions (125 English and 75 Ukrainian) from five lexicographic sources are worked out.

In the process of research, a semantic classification is developed and all phraseological units are divided into five groups according to the type of musical component they consist of: "musical instruments or its parts", "musical terminology", "results ("products") of musical activity", "actions, and musical processes". The differences are found only in the fifth group that describes the category "musicians" in English and "elements of musical acoustics" in Ukrainian. The examples of the most frequently used phraseological units for each group are provided. In addition, the most common lexical units denoting music and forming the PhUs of the English (tune, fiddle, note, song, to sing) and Ukrainian (струна/струнка (string), пісня/пісенька (song), бубон (tambourine), дудка (pipe)) languages are presented.

The next stage of research is focused on the structural aspect and the division of phraseological units according to the type and place of the component in the PhU. It is established that the following structural models dominate among the patterns of the English language: "Verb + Noun (MC)" and "Verb (MC) + Noun", while in Ukrainian "Verb + Noun (MC)" and "Adjective/Noun + Noun (MC)" are common. Moreover, the comparative analysis made it possible to identify an allomorphic grammatical model in the English language system: "Noun (MC) + Noun", which is related to the peculiarity of the English syntax – attributive clusters.

Finally, the conclusion is made about the structural and semantic similarity of English and Ukrainian PhUs with a musical component. Only a few allomorphic features in both languages are identified. Prospects for further research in this field are outlined.

Key words: phraseology, phraseological unit (phraseologism), musical component, semantic aspect, structural aspect, comparative analysis.

Постановка проблеми. Із кожним роком кількість наукових праць у галузі лексикології, особливо фразеології, стрімко зростає. Філологи намагаються дослідити фразеологічні одиниці з погляду на їхню семантику, синтаксис, внутрішню будову; систематизувати й об'єднати їх у певні класи; дізнатися етимологію та історію походження конкретних одиниць, а також описати шляхи перекладу з однієї мови на іншу.

Інтенсивний розвиток фразеології характеризується перш за все різноманітністю проблем, що вивчаються та аналізуються. З одного боку, завданням науковців є опис матеріалу фразеології окремих мов з акцентом на їхні специфічні особливості, з другого – все більшого значення набуває порівняльне вивчення систем фразеологізмів різних мов (Лисенко, 2012: 67).

Аналіз досліджень. У порівняльному аналізі фразеологічних одиниць (ФО) із різними семантичними компонентами в двох або більше споріднених і неспоріднених мовах на сьогодні особливо зацікавлені як зрілі філологи, так і науковці-початківці – студенти українських ВНЗ. Це, безумовно, можна вважати проривним у сфері мовознавчої науки України, оскільки ще донедавна, зі становленням власної держави та відходом від усього радянського, вона потерпала певний занепад. Однак зараз про її розквіт свідчить надзвичайно велика кількість наукових досліджень різнопланової тематики та спрямування: «ФО з найменуван-

ням особи за професією на матеріалі англійської та української мов» (Лисенко, 2012); «Колороніми в структурі фразеологізмів в іспанській та українській мовах» (Чернецька, 2018); «Особливості перекладу англійських фразеологічних одиниць із компонентом-назвою особи за родом занять засобами української мови» (Левчук, 2022); «Фразеологізми з компонентом-орнітонімом у лексичній системі англійської мови» (Тимошук, 2019) та інші. Попри таке різноманіття робіт фразеологізми з музичним компонентом в англійській та українській мовах не підлягали детальному вивченню.

Мета статті – визначити семантичні та структурні особливості фразеологічних одиниць із музичним компонентом в англійській та українських мовах, провести порівняльний аналіз їхніх лексичних одиниць і виявити аломорфні та ізоморфні риси, систематизувати ФО на позначення музики відповідно до розроблених семантичних і структурних класифікацій.

Виклад основного матеріалу. Загальновідомо, що музика, як і мова, є невід'ємною частиною культури й ідентичності кожного народу. Вона допомагає виражати емоції, передавати історію й традиції, а також зберігати пам'ять про минуле. Музика може об'єднувати людей, створюючи спільний досвід та почуття належності до своєї нації. Вона також може впливати на настрій та емоційний стан людини, стимулюючи

її творчість і креативність. Важливо й те, що пісні завжди супроводжували різноманітну діяльність людини – будь-де й будь-коли: працю різного роду, святкування, релігійні обряди, на полі бою під час військових операцій, а також у часи політичної чи соціальної активності. Тож, відповідно, і система української та англійської мов налічує величезну кількість фразеологізмів на позначення музики.

Насамперед дамо визначення поняттю «фразеологічна одиниця». «Словник лінгвістичних термінів» Д. Ганича та І. Олійника містить наступне досить обґрунтоване тлумачення: «фразеологічна одиниця (фразеологізм) – лексико-граматична єдність двох і більше нарізно оформлених компонентів, граматично організованих за моделлю словосполучення чи речення, але неподільна лексично, стійка у своєму складі й структурі, яка, маючи цілісне значення, відтворюється в мові» (Ганич, Олійник, 1985: 37).

До того ж, фразеологічні одиниці – це носії життєвого досвіду нації, що яскраво відображають спостереження за навколишнім світом. Це зумовлює особливості їхнього вживання у мовленні. Вони описують ті явища та предмети, що безпосередньо оточують людей (Чернецька, 2018: 31).

На першому етапі дослідження було опрацьовано два онлайн- і два паперових лексикографічних джерел. Із застосуванням методу суцільної вибірки вилучено та систематизовано 125 англійських і 75 українських ФО із музичним компонентом. Для визначення аломорфних й ізоморфних рис вибраних ідіоматичних виразів у порівнюваних мовах розроблено семантичну класифікацію з урахуванням типології окремих компонентів.

Відповідно до типу музичного компонента – лексеми на позначення музичного об'єкта, явища, події – усі відібрані ФО англійської та української мов розподілено на п'ять основних груп (умовні позначення: А – англійська мова, У – українська мова, МК – музичний компонент, ФО – фразеологічна одиниця):

1) «музичні інструменти або їхні частини»: А – **bell** (дзвоник; бубонець; брязкальце), **brass** (духові інструменти), **cymbal** (тарілка; старов. кимвал), **drum** (барабан), **fiddle** (скрипка), **horn** (ріг; горн), **pipe** (дудка; сопілка), **trumpet** (труба; сурма), **drumhead** (мембрана барабана), **fiddlestick** (смичок), **record** (грампластинка), **string** (струна); У – **балалайка**, **бубон**, **дудка**, **кимвал**, **литаври**, **скрипка**, **струна**, **струнка**, **труба**, **цимбали**.

Приклади найбільш уживаних ФО: А – *(a face) as long as a fiddle* – скривитися, як середина на п'ятницю; *saved by the bell* – «підфортило»; *to blow (one's) own trumpet/horn / to be one's own trumpeter* – співати дифірамби / на весь світ трубити / в усі

дзвони дзвонити (бити); У – *бити в литаври* – to carry the day / to be in seventh heaven; *ударити по струні* – to hit/strike the right note/chord; *в одну дудку грати (з ким)* – to sing the same song/tune.

2) «музична термінологія»: А – **alt** (альт), **chord** (акорд), **gamut** (гама), **key** (тональність), **note** (нота), **sound** (звук), **tone** (тон), **undertone** (півтон); У – **акорд**, **бас**, **лад**, **лібрето**, **нота**, **ритм**, **такт**, **тон**.

Приклади найбільш уживаних ФО: А – *in a minor key* – у мінорному тоні / жалібно / сумно; *to strike/touch a (deep) chord (with someone)* – зачепити струнку душі / брати за душу; *to finish/end (something) on a sour note* – завершити(ся) «на сумній ноті»; У – *задавати (задати) тон* – to call the tune / to set the tone; *заключний (завершальний, сильний) акорд* – the final chord / the finale.

3) «результати («продукти») музичної діяльності»: А – **music** (музика; музичний твір), **musical** (музичний; мюзикл), **song** (пісня; спів), **tune** (мелодія), **chorus** (приспів; музичний твір для хору), **opera** (опера), **hymn** (гімн); У – **гімн**, **дифірамби**, **опера**, **пісня**, **пісенька**.

Приклади найбільш уживаних ФО: А – *in (good) tune* – 1) муз. настроєний (про музичний інструмент); 2) перен. що ладнає (з кимось), що має контакт (з кимось, чимось); *music to one's ears* – музика для моїх вух / бальзам на душу; *swan song* – лебедина пісня; У – *проспівана пісенька (пісня)* – goose is cooked / song is sung; *співати дифірамби* – to beat the drum / to blow one's own horn/trumpet.

4) «дії та музичні процеси»: А – **to drum** (барабанити), **to fiddle** (грати на скрипці), **to harp** (грати на арфі), **to pipe** (грати на сопілці), **to play** (грати на музичному інструменті), **to sing** (співати); У – **барабанити**, **відспівати**, **грати**, **співати**, **заспівати**.

Приклади найбільш уживаних ФО: А – *to fiddle while Rome burns* – бенкет під час чуми; *to sing the same song/tune* – «бути на одній хвилі»; *to drum (something) into (one's) head* – «вдовбати в голову» / зазубрити; У – *барабанити пальцями* – to drum one's fingers; *душа (серце) співає* – soul/heart sings; *співати однієї й тієї (ж)* – Johnny One-Note / to (sound) like a broken record.

5) «музиканти»: А – **drummer** (барабанщик), **fiddler** (скрипаль), **piper** (сопілкар), **trumpeter** (трубач), та «елементи музичної акустики»; У – **голос**, **звук**, **слух**, **спів**.

Приклади найбільш уживаних ФО: А – *he who pays the piper calls the tune* – хто платить, той і замовляє музику; *to march to (the beat of) a different drummer* – йти своєю дорогою / не йти в ногу з іншими; У – *гострий слух* – quick ear/ears; *на весь (на повний) голос кричати, співати* – at the top of one's lungs.

У процесі кількісного порівняльного аналізу визначено, що найбільшою групою в англійській мові є перша – 44 ФО зі 125. Найактивнішими в утворенні фразеологізмів є лексеми **fiddle** (12 випадків), **drum** (8 випадків) і **bell** (6 випадків). Далі слідує третя група – 37 ФО з широким використанням лексем **tune** (17) і **song** (8); четверта – 32 ФО з лексемами **to sing** (12) і **to sound** (9); друга – 21 ФО з лексемами **note** (9) і **sound** (4) та п'ята – 8 ФО з найбільш уживаним **fiddler** (4 випадки). В українській мові найчисленнішою також є перша група, однак кількісно вона набагато менша – 21 фразеологізм із найактивнішими лексемами **струна/струнка** (7), **дудка** (5) і **бубон** (3). Друге та третє місця (17 ФО) посідають «музична термінологія» й «дії та музичні процеси» із лексемами **нота**, **бас**, **такт**, **співати**, **барабанити** (по 3 випадки), й четверте – «елементи музичної акустики» (14): **слух** (5) і **голос** (3). Найнечисленнішою групою є «результати музичної діяльності» (10) із найбільш уживаним МК **пісня/пісенька** (5); тоді як в англійській мові ця категорія є другою за численністю.

Окрім того, порівняльний аналіз уможливив виявити аломорфну рису в англійській мові, а саме – наявність групи «музиканти», яка не фігурує в українській класифікації. Натомість, остання вміщує ФО з лексемами, що описують здатність слухати, сприймати та відтворювати музичну інформацію.

Також важливо відмітити домінування фразеологізмів із компонентами на позначення музичних інструментів «дудка» та «бубон» в українській мові, які яскраво передають національний колорит і відображають давні українські традиції. З іншого боку, в англійській мові найчастотнішими є «fiddle» і «fiddler», що, можливо, пов'язано з раннім (XVI–XVII століття) удосконаленням і масовим виробництвом цього інструмента в англомовних країнах, а також розвитком гри на ньому (Benning Violins).

Перейдемо до структурного аспекту дослідження – опису типу та місця компонента в фразеологічній одиниці. Характерними паттернами будови англійських ідіом із музичним компонентом є такі:

1) Дієслово (інфінітив) + (Прийм./Займ./Прикм./Артикль) + **Іменник** (МК) – 35 ФО зі 125 проаналізованих. До прикладу: *to call the tune* – задавати свій ритм, тон / розпоряджатися / бути головним; *to dance after (to) someone's pipe* – танцювати під чужу дудку; *to swell the chorus* – приєднатися до думки більшості; *to hit/strike the right/wrong note* – влучити в (саму) точку (ціль, яблучко), знайти правильний підхід / піти неправильним шляхом.

2) **Дієслово** (інфінітив, МК) + **Іменник** – 22 ФО зі 125 проаналізованих. Наприклад: *to sing sorrow/woe* – журитися / горювати / оплакувати; *to ring the changes on/upon* – перен. вносити різноманіття; *to sound the tattoo* – військ. грати, «бити» зорю (ранковий або вечірній військовий сигнал, який виконується на барабані, горні чи трубі).

3) Прикм./Іменник + **Іменник** (МК) – 11 ФО зі 125 проаналізованих: *cat's/Dutch concert* – Хто до лісу, а хто до біса. / Хто в ліс, а хто по дрова; *flourish of trumpets* – перен. пишне представлення когось / гучна реклама.

4) **Іменник** (МК) + **Іменник** – 10 ФО зі 125 проаналізованих. Наприклад: *trumpet call* – бойовий заклик / заклик до дії; *fiddler's news* – секрет полішинеля.

5) Прийм. + (Прикм.) + **Іменник** (МК) – 13 ФО зі 125 проаналізованих. До прикладу: *in chorus* – однотайно / в один голос; *for a song* – дуже дешево / за безцінок / «за п'ятака»; *on a sour note* – «на сумній ноті» / сумно.

6) (Іменник) + (as) + Прикм. + as + **Іменник** (МК) – 8 ФО зі 125 проаналізованих. Наприклад: *(as) clear as a bell* – 1) виразно чути; 2) ясно, як Божий день; *(as) drunk as a fiddler* – п'яний у зюзю / п'яний, як чіп; *(as) joyful as a drum at a wedding* – веселий, як весняний жайворонок.

7) Комунікативні фразеологізми або стійкі фрази (прислів'я, приказки, афоризми, крилаті вирази, вигуківі та модальні фразеологізми) – 21 ФО зі 125 проаналізованих (Баран, Зимомря, 1999: 60). Наприклад: *all are not hunters that blow the horn* – присл. букв. не кожний мисливець, хто в ріг трубить; *can't carry a tune in a bushel basket / can't carry a tune in a paper sack / couldn't carry a note/tune in a bucket* – ведмідь на вухо наступив (про тих, хто не має музичного слуху); *no song, no supper* – присл. під лежачий камінь вода не тече; *the voice of one man is the voice of no one* – присл. один в полі не воїн.

Аналізуючи структурні властивості фразеологізмів української мови, відповідно до типу та місця музичного компонента в ФО виділяємо такі групи:

1) Дієслово + Прийм. + **Іменник** (МК) – 15 ФО з 75 проаналізованих. Приклади: *бити в литаври* – *to carry the day / to be in seventh heaven*; *вдарити по струні* – *to hit/strike the right note/chord*; *положити на музику* – *to set to music*.

2) **Дієслово** (МК) + (Прийм./Прикм.) + **Іменник** – 8 ФО з 75 проаналізованих. До прикладу: *грати з листа* – муз. *to play at sight*; *співати (виводити, розливатися, заливатися) соловейком* – *to sing like a nightingale*.

3) Прикм./Іменник + **Іменник** (МК) – 13 ФО з 75 проаналізованих. Наприклад: *болюча (слабка)*

струна – achilles heel / sore point/spot/subject; *зроб (зріб) з музикою* – a dead end / blind alley / in a tight spot; *пустий (порожній) звук* – empty words / empty talk.

4) Прийм. + (Прикм./Займ./Числ.) + **Іменник** (МК) – 11 ФО з 75 проаналізованих: з *іншого лібрето / з іншої опери* – beside the point / off the subject; *на всі (різні) лади* – in every possible variation / in every way / in all keys; *на одній ноті* – on one note (monotonous) / on the same note; *по цим-балах* – one does not care / nothing matters.

5) Як + (Прикм.) + **Іменник** (МК) – 5 ФО з 75 проаналізованих. Наприклад, *як ієрихонська труба (голос)* – like a Jericho pipe / like the trumpets of Jericho; *(натягнутий) як струна* – stretched tight like a string.

6) Комунікативні фразеологізми (прості речення з музичним компонентом) – 10 ФО з 75 проаналізованих. Наприклад, *бас урвався (увірвався)* – to end up burning (one's) fingers; *душа (серце) співає* – soul/heart sings.

Передусім варто зазначити, що, оскільки з самого початку кількісно переважають англійські фразеологізми (125 проти 75), при аналізі необхідно враховувати похибку (різницю в 5–15 ФО), адже відповідно групи цієї мови налічуватимуть більше одиниць.

Отож, аломорфізм проявляється в кількості структурних моделей: 7 в англійській мові на протигагу 6 в українській, проте в них фігурують однакові частини мови: іменники, дієслова, прикметники, прийменники, займенники та числівники, що є ізоморфною рисою. Найпоширенішою структурною моделлю в обох мовах є «Дієслово + Іменник (МК)» – 35 проти 15. Наступною за чисельністю в англійській мові є категорія «Дієслово (МК) + Іменник» (22 одиниці), тоді як в українській вона посідає друге місце з кінця (8 одиниць).

Досить різноманітною в англійській мові є сьома група, що вміщує як прості та складні речення з МК у синтаксичній ролі додатка, так і вигуківі й модальні конструкції (загалом 21 одиниця). В українській системі маємо лише прості непоширені речення з музичним компонентом, що виконує ролі підмета і присудка. Аломорфною також є категорія «Іменник (МК) + Іменник» в англійській мові, яка відсутня в українській. Це пов'язано з тим, що англійська – це аналітична мова, й однією з виразних ознак її граматики, а саме синтаксису, є атрибутивні кон-

струкції – вільні словосполучення з головним іменником і низкою атрибутивних компонентів (переважно також іменників). До прикладу: *voice band* – діапазон тональних частот; *drumhead court martial* – військ. воєнно-польовий суд; *fiddlestick's end* – заст. розм. амер. сл. дурниця / нісенітниця / не вірю!; *trumpet call* – бойовий заклик / заклик до дії.

Насамкінець варто згадати менші групи, кількість яких приблизно однакова в обох мовах: «Прикм./Іменник + Іменник (МК)» – 11 проти 13; «Прийм. + (Прикм.) + Іменник (МК)» – 13 проти 11 (українська, однак, вміщує більше самостійних частин мови: займенник і числівник); «(as) + Прикм. + as + Іменник (МК)» і «Як + (Прикм.) + Іменник (МК)» – 8 і 5 відповідно.

Висновки. Порівняльний аналіз ФО з музичним компонентом дав змогу виявити низку спільних і відмінних рис у семантико-структурній системі двох досліджуваних мов. На базі вище описаної семантичної класифікації встановлено, що найхарактернішими типологічними групами обох мов, які містять компоненти з музичним наповненням, є такі: «музичні інструменти або їхні частини», «музична термінологія», «результати музичної діяльності», «дії та музичні процеси». Відмінності знаходимо лише в п'ятій групі, яка в англійській мові описує категорію «музиканти», а в українській – «елементи музичної акустики». Крім того, з'ясовано, що найуживанішими лексичними одиницями на позначення музики в англійській мові є *tune, fiddle, note, song, to sing*, а в українській – *струна (струнка), пісня (нісенька), бубон, дудка*.

Резюмуючи результати структурного аналізу, спостерігаємо кількісну перевагу англійських фразеологізмів із моделями «Дієслово (МК) + Іменник» та «Комунікативні фразеологізми», якщо порівнювати з українськими, а також наявність додаткової групи «Іменник (МК) + Іменник». Сислове навантаження ФО в обох мовах несуть іменники та дієслова.

Перспективу подальших досліджень вбачаємо у проведенні детального порівняльного аналізу ФО англійської та української мов із музичним компонентом в інших аспектах, зокрема функціональному; віднаходженні та вивченні лінгвокультурних відмінностей у ФО обох мов; визначенні основних способів перекладу ФО з досліджуваним компонентом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Англо-український фразеологічний словник: близько 30 000 фразеологічних виразів / уклад. К. Т. Баранцев. 2-ге вид., випр. Київ : Знання, 2005. 1056 с.
2. Баран Я. А., Зимомря М. І. Теоретичні основи фразеології : навч. посіб. Ужгород, 1999. 176 с.
3. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 360 с.
4. Левчук О. А. Особливості перекладу англійських фразеологічних одиниць із компонентом-назвою особи за родом занять засобами української мови. *Закарпатські філологічні студії*. Ужгород, 2022. Вип. 24. Т. 2. С. 128–132.
5. Лисенко Л. О. Порівняльний аналіз фразеологічних одиниць з компонентом – найменуванням особи за професією (на матеріалі англійської та української мов). *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград, 2012. Вип. 105 (1). С. 67–71.
6. Чернецька Н. В. Колороніми в структурі фразеологізмів в іспанській та українській мовах. *Studia Philologica. Філологічні студії. Збірник наукових праць*. Київ, 2018. Вип. 10. С. 29–33.
7. Словник фразеологізмів української мови / уклад.: В. М. Білоноженко та ін. Київ : Наук. думка, 2003. 788 с.
8. Тимошук Н. М. Фразеологізми з компонентом-орнітонімом у лексичній системі англійської мови. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки»*. 2019. № 2 (18). С. 249–256.
9. Oxford English Dictionary. The definitive record of the English language. *Oxford University Press*, 2023. URL: <http://www.oed.com/>
10. The Free Dictionary by Farlex. Idioms and phrases. *Farlex, Inc*, 2023. URL: <https://idioms.thefreedictionary.com/>
11. The History of American Fiddle Music. *Benning Violins*. URL: <https://www.benningviolins.com/history-of-american-fiddle-music.html> (date of access: 18.03.2023).

REFERENCES

1. Anhlo-ukrainskyi frazeolohichnyi slovnyk: blyzko 30 000 frazeolohichnykh vyraziv [English-Ukrainian Phrase Book (Dictionary): about 30,000 phraseological units] / uklad. K. T. Barantsev. 2-he vyd., vypr. [2nd ed., ed.]. Kyiv : Znannia, 2005. 1056 p. [in Ukrainian].
2. Baran Ya. A., Zymomria M. I. Teoretychni osnovy frazeolohii : navch. posib. [Theoretical fundamentals of phraseology]. Uzhhorod, 1999. 176 p. [in Ukrainian].
3. Hanych D. I., Oliinyk I. S. Slovnyk lnhvistychnykh terminiv. [Glossary of Linguistic Terms]. Kyiv : Vyshcha shkola, 1985. 360 p. [in Ukrainian].
4. Levchuk O. A. Osoblyvosti perekladu anhliiskykh frazeolohichnykh odynyts iz komponentom-nazvoiu osoby za rodom zaniat zasobamy ukrainskoi movy. [Translation peculiarities of the English idioms with the component denoting the person's occupational names by means of the Ukrainian language]. *Zakarpatski filolohichni studii. [Transcarpathian Philological Studies]*. Uzhhorod, 2022. Vyp. 24. T. 2. pp. 128–132. [in Ukrainian].
5. Lysenko L. O. Porivnialnyi analiz frazeolohichnykh odynyts z komponentom – naimenuvanniam osoby za profesiieiu (na materialii anhliiskoi ta ukrainskoi mov). [Comparative analysis of phraseological units with the component – the notion of a person according to profession (on the material of English and Ukrainian languages)]. *Naukovi zapysky. Serii: Filolohichni nauky. [Research Bulletin. Series: Philological Sciences]*. Kirovohrad, 2012. Vyp. 105 (1). pp. 67–71. [in Ukrainian].
6. Chernetska N. V. Koloronimy v strukturi frazeolohizmiv v ispanskii ta ukrainskii movakh. [Colour names in the structure of phraseological units in Spanish and Ukrainian languages]. *Studia Philologica. Filolohichni studii. Zbirnyk naukovykh prats. [Studia Philologica. Philological Studies. Scholarly Journal]*. Kyiv, 2018. Vyp. 10. pp. 29–33. [in Ukrainian].
7. Slovnyk frazeolohizmiv ukrainskoi movy [Phraseological Dictionary of the Ukrainian language] / uklad.: V. M. Bilonozhenko ta in. Kyiv : Nauk. dumka, 2003. 788 p. [in Ukrainian].
8. Tymoshchuk N. M. Frazeolohizmy z komponentom-ornitonimom u leksychnii systemi anhliiskoi movy. [Phraseologisms with ornithonyms in the lexical system of the English language]. *Visnyk universytetu imeni Alfreda Nobelia. Serii «Filolohichni nauky»*. [Bulletin of Alfred Nobel University. Series «Philology»]. 2019. № 2 (18). pp. 249–256. [in Ukrainian].
9. Oxford English Dictionary. The definitive record of the English language. *Oxford University Press*, 2023. URL: <http://www.oed.com/>
10. The Free Dictionary by Farlex. Idioms and phrases. *Farlex, Inc*, 2023. URL: <https://idioms.thefreedictionary.com/>
11. The History of American Fiddle Music. *Benning Violins*. URL: <https://www.benningviolins.com/history-of-american-fiddle-music.html> (date of access: 18.03.2023).